1987 TANULNI! TANULNI! TANULNI!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM. ÁRA 30 FILLÉR 1956. ÁPRILIS 11.

Egy tanulságos ankét

A DISZ Petőfi-kör a Kossuth Klubban 1956. március 28-án este 7 órai kezdettel ankétot rendezett *„Az új ötéves terv és a fiatal közgazdászok"* címmel. Előadója: *Antos István* elvtárs, az MDP Központi Vezetőségének osztályvezetője volt.

Antos elvtárs vitaindító referátumán a XX. kongresszus történelmi jelentőségével, népgazdaságunk időszerű kérdéseivel, a fiatal közgazdászok feladataival foglalkozott. Az előadás után élénk vita alakult ki. Népgazdaságunk különböző ágaiban dolgozó közgazdászok kértek szót.

Sokan foglalkoztak az ipar műszaki színvonala növelésével, a gazdaságosság érvényesülésével, különösen a külkereskedelmi tervezéssel kapcsolatban. Kifejtették, hogy ezekben a munkákban több közgazdász bevonására van szükség. Kevésnek tartják az iparban dolgozó közgazdászok műszaki képzettségét, amely sokszor gátolja, hogy a termelőfolyamatok gazdasági vizsgálatával, kalkulációs kérdésekkel foglalkozhassanak. Felvetették a mérnök-közgazdász képzés szükségességét, amely a Szovjetunióban már régóta folyik.

Más elvtársak az aspiránsok problémáiról beszéltek. Kérték, hogy disszertációjukon dolgozó elvtársak több betekintést nyerhessenek olyan adatokba, amelyek az elmélet konkrét, tényszerű igazolására szolgálhatnak.

Majdnem valamennyi felszólaló beszélt arról, hogy egyes területeken a fiatal közgazdászoknak kevés lehetőséget biztosítanak alkotó kezdeményezésre. Hangsúlyozták, hogy a közgazdászoknak ma már feltétlenül szükségük van olyan szakmai fórumra, amelyen tapasztalataikat kicseréllhetik és amelyről javaslatokat tehetnek egyes közgazdasági problémák megoldására. Egy ilyen közgazdász társaság, vagy szövetség a felszólalók véleménye szerint lehetővé tenné, az elmélet és gyakorlat egységének megteremtését, elősegítené a végzett közgazdászok munkája színvonalának megjavítását. Többen beszéltek egy gazdasági hetilap megalakításának szükségességéről is, mely állandóan követné a gazdasági események menetét.

A nagy érdeklődéssel kísért vitát, amelyet a rendelkezésre álló idő elmúltával éjjel 11 órakor kellett lezárni, Antos István elvtárs foglalta össze. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy a jelenlévők a népgazdaságunk kérdései iránti érdeklődés, a hiányosságok kiküszöbölésére irányuló segíteniakarása következtében színvonalas megbeszélésnek lehettünk tanúi. Ez is bizonyítja, hogy a közgazdászok ilyen kérdésekben olyan forrást jelentenek, amelyhez máskor is érdemes fordulni.

Zoltán Zoltán

★

Hasonló ankétokat egyetemünkön volna helyes megtartani. Egyetemünk hallgatói és tanárai érdeklődnek a gyakorlatban dolgozó közgazdászok tapasztalatai iránt.

Szerk.

GYERMEKEINK MÁSODIK OTTHONA

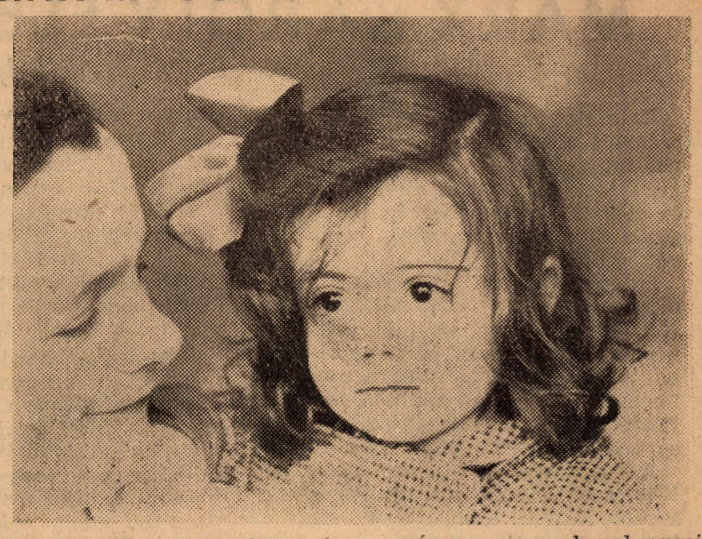

Régi szürke pesti ház a Krudy utca 12-es. A harmadik emeleten kis tábla jelzi, hogy itt van az ELTE bölcsődéje. A bölcsőde közös annyiban, hogy egyetemünk oktatói és hallgatói közül is többen hordják ide gyermekeiket, de anyagi ügyeit az *Eötvös Loránd Egyetem* gazdasági hivatala intézi.

Amikor benyitottunk, úgy éreztük magunkat, mint aki egy sötét szobából verőfényes kertbe lép. Köröskörül minden ragyogó tiszta és hófehér. Az ajtók, a falak, a kis ruhák fiókjai, a cserépkályha és védőrács és ami még itt található.

Heé Istvánné, a bölcsőde vezetője boldogan újságolja: *„szép és tiszta volt eddig is a bölcsődénk, de most még szebb. A mintegy harmincezer forintos beruházással csecsemőátvevőt és betegszobát létesítettünk, rendbehozattuk a bútorokat, sőt „benti" ruhát, fehérneműt, szőnyegeket és függönyöket is tudtunk venni."*

Amikor beléptünk a gyerekek még délutáni álmukat aludták. A pici kiságyakban szuszogtak. *Czeiner Rozália* vigyáz rájuk. A felébredt kis *Kovács Jutkát* máris teszi *Weisz Ica* és *Csernus Andris* mellé a közös tipegőbe, ahol csendben játszanak.

A nagyok álmát *Bereczné* és *Gyetvainé* gondozónők — *Marika* és *Gizi* néni — őrzik. Némelyik gyerek már nyitogatja a szemét. Nem csoda, hisz már közeledik az uzsonna idő, de azért nyugodtan fekszenek. Amikor elhangzik *Gizi* néni ébresztőt jelző tapsa, csodálatosképp mindegyik felkelt. Még azok is, akik az előbb még „mély álomban" voltak. Hiába — már ezek két két és fél éves gyerekek is betyárkodnak.

Most a doktor bácsi — dr. *Körmendi István*, a bölcsőde orvosa — mint más napokon is végigvizsgálja a gyerekeket. „Ejnye — ejnye", ráncolja a homlokát a kis *Gáli Jancsinál*. „Itt valami baj van." Előkerülnek a műszerek. „Lázas... gyanús zörej sóhajtásnál, meghűlt" — állapítja meg. *„Szóljanak anyukájának* — mondja — *még ma vigye el szakorvosi vizsgálatra."*

Néhány perc múlva már szép rendben ülnek a kis asztaloknál, s a huszonhat szöszke, barna gyermekfej izgatottan forog az ajtó felé. „Mikor hozzák az uzsonnát?", kérdi tekintetük. Csakhamar eléjük kerül a lekvároskenyér, gőzölgő kávé.

Alig fejezték be az evést, előkerülnek a babák, kockák és labdák, s a szobák csendjét máris felveri a vidám gyermekkacagás.

Oktatóink nyugodtan dolgozhatnak, hallgatóink tanulhatnak, mert este 8 ig, most már szebb köryezetben, igazán jó kezekben vannak gyermekeik.

—zt—

NEGYEDÉVESEK KÖZÖTT

Még néhány hónapot töltenek itt az egyetemen, utána kilépnek az életbe.

„De jó is nekik" — mondják sokan, dolgoznak majd.

De addig... Addig még néhány nehéz hónap van hátra.

Sokat kellene tanulni, de még akiben megvan a munkakedv, s valljuk meg őszintén, elég nagy ritkaság ilyen verőfényes tavaszi időben, az sem igen tud. Miért? *Rudolf László*, a IV. éves belkeresk. államfelelőse így vélekedik: *„Itt vannak a nyakunkban az államvizsgák, de politikai gazdaságtanból, marxizmusból még mindig nem adták ki a tematikát. A tananyagot is át kellene dolgozni a XX. kongresszus irányelveinek alapján. És még mindig nincs semmi! Sokat beszéltünk már erről, sokat kértük az illetékeseket, de úgy látszik, eddig még hiába."*

A negyedéven már nincsenek tanulópárok. Mindenki egyénileg tanul. Ennek ellenére a csoport eredménye kielégítő.

Részt vesznek a tudományos munkában is. *Dufek Lászlót* TDK-dolgozatáért ötszáz forinttal jutalmazták.

Meglátogatjuk a pénzügyeseket is. A panasz ugyanaz. *Jegyzet is kellene, tematika is.*

Csak az „ágazatok pénzügyeiből" tudnak készülni, mert ebből van csak jegyzetük.

„Már" elég sokan készülnek az államvizsgákra. A szeminárium azt szeretné, ha két vizsgát előrehozhatnának. Bíznak benne, hogy ez is sikerülni fog.

Sok gondot okoz nekik az elhelyezkedés. *Réti Mária* elmondja, hogy *az állásokról még semmit sem tudnak.* Fogalmuk sincs róla, mi lesz velük, hová kerülnek. „Pedig nagyobb kedvvel dolgoznának, több kitartással, ha tudnák, mit hoz a holnap" — szögezi le határozottan az egyik fiú.

— er —

Ők is segítenek...

Szinte nap mint nap halljuk a rádióban, olvassuk az újságban, hogyan siet az egész ország népe az árvízkárosultak megsegítésére. Munkások, parasztok, egyetemi hallgatók, művészek mindnyájan jótestvérként segítik a bajbajutottakat. Festőink, szobrászaink sem akarnak kimaradni a segítségadásból. E célból nyílt meg a *Műcsarnokban* az árvízkárosultak javára rendezett kiállítás. Szinte valamennyi festőnk és szobrászunk képviselteti magát egy-egy alkotásával.

Ez egyébként azonnal szemünkbe tűnik, amint belépünk a terembe. A kiállítás anyaga rendkívül vegyes: olajfestmények, akvarellek, pasztellek, ceruzarajzok, rézkarcok váltakoznak egymással. Találunk aránylag egész kiemelkedő alkotásokat is. Például *Morótz Miklós:* „Tájkép" *Fónyi Géza:* „Virágcsendélet" című képe. Igen érdekes és szép *Kavószky Zoltán* rézmaratása: „A rőzsehordó".

Persze vannak gyengébb munkák is, mint amilyeneket egyéb kiállításokon láthatunk, de ez érthető. Hiszen fiatal festőink és szobrászaink — akik még csak most teszik az első lépéseket a képzőművészetben — elküldték műveiket, hogy ők is adjanak valamit, ők is segítsenek.

Szép, értékes a kiállítás; azzá teszi célja, a nemes igyekezet: a segítségnyújtás.

Külpolitikai jegyzetek

India

Úgyszólván az összes indiai államban és India városaiban különféle megmozdulások történtek a gyarmati ifjúság napjának tiszteletére: gyűlések, konferenciák, kiállítások és kultúrprogramok, mint például Kalkuttában, a gyarmatosítás maradványainak felszámolására, Goa felszabadítása érdekében és annak az ifjúságnak a támogatására, amelyik még a gyarmatosítás igája alatt szenved.

Kamerun

A Kameruni Ifjúság Demokratikus Szövetsége és a Kameruni Népi Szövetség szervezésében több fontos megmozdulás történt az ország különböző részeiben az ország egyesítése és függetlenítése érdekében.

Marokkó

A karui egyetem kétszáz hallgatója, akikhez a Mauley Idris-i kollégium hallgatói is csatlakoztak Médina és Fez utcáin felvonulást rendeztek, hogy kifejezzék szolidaritásukat az algéri ifjúság felszabadító harcával.

ÚJ REMÉNYEKÉRT...

...A víz emelkedett, egyre csak emelkedett. Aggódva lestük a híreket. Délen élet-halálharc folyt a természettel... A hullámok már a nyúlgátakat ostromolták. Aztán... aztán átszakadtak a védővonalak, és százharmincezer hold földet elnyelt a jeges ár vetéssel, erdőkkel, házakkal, tervekkel és ábrándokkal együtt. Ebben a házban tegnap még pihegő kis csecsemő figyelte bölcsőjéből a mennyezet gerendáit. Ma szennyes víz csobog a beomlott falak között. Ezen az úton tegnap még kocsik robogtak. Ma csónakok, tutajok siklanak át fölötte...

Egy ilyen súlyos természeti csapás alkalmával lehet leginkább meglátni, megérezni, hogy mit is jelent a nemzeti összefogás. Megmozdult az egész ország. Emberek ezrei vettek részt a mentési munkálatokban, emberek százezrei — hazánk apraja-nagyja segítette és segíti az árvízkárosultakat. Ki ne hatódott volna meg, amikor az újságokból, a rádióból megtudta, hogy az egyik iskola úttörői felhívással fordultak úttörőpajtásaikhoz: ...„Egymillió úttörő van hazánkban. Ha mindenki egy forintot ad, az már egymillió forintot tesz ki."... És összegyűlt tán még több is.

Egymást érték és érik a kezdeményezések. Gyűlnek a forintok, új otthonok épülnek, a mosoly lassan visszatér a halálravált arcokra. Mennyiben segítik ezt elő egyetemünk tanárai, dolgozói, hallgatói?

Tanáraink, dolgozóink tizenegyezer forinttal járultak hozzá a gyűjtés eredményességéhez. Ezenkívül felajánlották az Egyetemi Tanács által nyújtott prémium kilenc százalékát is. Ez további harminckétezernégyszáz forintot jelent. Ha ehhez hozzáadjuk még az egyetemi költségvetés megtakarítását, igen szép összeget kapunk. Jónéhány seb gyógyul be a nyomán.

És a hallgatók? Az ipar III/5-ös szeminárium felhívással fordult az egyetemek ifjúságához, hogy öt forinttal járuljanak hozzá a természeti csapás okozta károk helyreállításához. A szép és megszívlelendő kezdeményezést — melyről a rádió is hírt adott —, felkarolta egyetemünk DISZ-bizottsága... Megindultak a sokszorosító gépek, és a gyűjtőlapokon csakhamar megjelentek az első nevek, számok. Tíz forint körüli átlaggal zárult a gyűjtés. A gyűjtés összege körülbelül tizenháromézer forint. De ez még nem minden: Az ipar III/2-es szeminárium rohammunkát is végzett egyik vasárnap. Az eredmény hatszázharminc forint.

...Uj falak emelkednek a leomlottak helyén. Uj tervek, remények ébrednek a megkínzott szívekben. Ehhez mi is hozzájárulunk.

T. E.

Kitüntetések

Bihari Ottót, a jogi tanszék docensét az ellenállási mozgalomban végzett munkájának elismeréséül a „Fegyverért, Hazáért" emlékéremmel tüntették ki.

Udvardi Dezső elvtársnak az ipargazdaságtan tanszék adjunktusának a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a testnevelés és sport terén kifejtett kiváló munkájának elismeréseképpen, a Magyar Népköztársaság Sportérdemérem ezüst fokozatát adományozta.

Dobrovits Ivánt és Ries Miklóst a pénzügyi tanszék adjunktusait a pénzügyminiszter a „kiváló pénzügyi dolgozó" címmel tüntette ki.

SZŐNYEG MŰANYAGBÓL

Ma már minden természetes rostot és textilanyagot pótolni tudnak perlonnal. Készítenek belőle hajókötelet, esernyőt, esőkabátot és még sok mindent. A képünkön látható ruha és az izlésesen szőtt színes szőnyeg szintén perlonból készült.

Gondolatok a XX. kongresszusról

A XX. KONGRESSZUS szellemének és tapasztalatainak tanulmányozása — nem betűinek és mondatainak bemagolása — és alkalmazása hazánk viszonyaira és különösen munkaterületünkre, egyre égetőbb szükséggé válik. Szükséges, hogy elkövetett hibáinkat őszintén tárjuk fel, viszont ugyanakkor önkritikánk ne csak ebben merüljön ki, hanem olyan tetteket hajtsunk végre, amelyek meggyőződésünk szerint az igaz ügyet, a szocializmus építését szolgálják. Ez az önkritika legmagasabb foka „Minden Demosthenesnél szebben beszél a tett."

Ezt a folyamatot akarjuk elősegíteni azzal, hogy lapunk hasábjain keresztül ezúttal a XX. kongresszuson felvetett egy-egy közgazdasági, vagy az ifjúság életét érintő kérdéshez hozzáfűzzük gondolatainkat és véleményünket.

I. Dogmatizmus

„Közgazdászaink és filozófusaink egy részénél, főleg a gyakorlattól való elszakadás következtében igen elterjedt a betűrágás és a dogmatizmus. A betűrágás rákfenéjének nem csupán az a lényege, hogy azok, akik ebben a betegségben szenvednek, ha kell, ha nem, idézetekkel hozakodnak elő, hanem az, hogy igazságuk legfőbb kritériumának a gyakorlat helyett a tekintélyek egyes kijelentéseit tartják."

NÉHÁNY ÉVVEL EZELŐTT, emlékszem, szemináriumokon a hozzászólások nagy része így kezdődött: „Az alaptörvényből kell kiindulnunk." Utána a megállapítás keretei közé szorítva szóltak hozzá és sémák között folyt a vita is. Ez kicsiben tükrözi egész közgazdaságtudományunk fejlődését. A tételekből és mereven értelmezett gazdasági törvényekből történő kiindulás azt eredményezte, hogy a tudományos kutatás két elválaszthatatlan oldala, az indukció és a dedukció elszakadt egymástól. Azt tartottuk, hogy az egyesből az általánosra, a gazdasági jelenségekből a törvényszerűségekre következtetni, az induktív módszert alkalmazni csak egyes tekintélyeknek van joga, a mi működésünknek csak a dedukcióra kell korlátozódnia, mi csak már megállapított törvényszerűségekből magyarázhatunk egyes jelenségeket.

Az elmélet akkor helyes, ha pontosan ráillik a gyakorlat testére. Szabáshibák esetén mi sohasem azt tettük — éppen az előbbiek miatt — hogy az elméletet alakítottuk át, hanem azt, amit a gonosz mostoha Hamupipőke meséjében, ahol lányainak lába nem fér bele a kis cipőbe, ezért levágja egy-egy ujjukat. Levágtunk a gyakorlatból, a tényekből, hogy beleférjünk az elméletbe. Így sokszor mostohái lettünk a marxizmusnak.

MELYIK ELMÉLETET igazolja a gyakorlat később a legapróbb részletekben is? Azt, amely vitában alakult ki! Kutatási módszerünk dialektikus és a dialektika szó maga is a „Dialegeszthai" görög szóból ered, ami vitát jelent. Ha megnézzük a klasszikusok műveit, látjuk, hogy mind vitában születtek. Lenin végigvitázta a dialektikus materialista filozófia alappillérét, a „Materializmus és empiriokriticizmus"-t, Marx pedig a „Tőkében", amely egyáltalán nem mondható polemikus röpiratnak, ellenkező nézetekkel vitázva teremti meg a marxista közgazdaságtudományt. Természetesen nem mondható, hogy nem voltak viták eddig is a magyar marxista közgazdaságtudományban és egyetemünkön belül. Voltak, de nagy részük abból állt, hogy idézeteket szögeztek szembe idézetekkel, gyakran anélkül, hogy a mögöttük álló valóságot vagy valótlanságot hangsúlyozták, vagy egyáltalán érezték volna. És e vitákban sokszor azoknak lett igazuk, akik félkezükkel több idézetet tudtak felemelni.

A XX. kongresszus óta eltelt pár hét már javulást hozott. Konzultációkon, konferenciákon, szemináriumokon és taggyűléseken lényegében egészséges, őszinte szellemű viták alakultak ki. Ezen az úton kell tovább haladnunk, csak nagyon vigyáznunk kell, mert azok, akik azelőtt legszélsőségesebben dogmatikusok voltak, hajlamosak arra, hogy régebbi tételekkel új tételeket és idézeteket szembeszögezve vizsgálják felül álláspontjukat, és így dogmatikusan akarnak anti-dogmatikusak lenni. Ez viszont nem kiút a dogmatizmusból, nem viszi egy lépéssel sem előre a tudomány fejlődését, másrészt pedig nem nyeri meg a szocializmus ügyének a szimpatizáns tömegeket, akik az ilyen formájú önkritikában csak pál fordulást látnak és nem őszinteséget.

HA ELKERÜLJÜK ezeket a veszélyeket, kikerülünk a fizikai értelemben vett személyi kultuszon kívül a tudományok terén tért hódított szellemi személyi kultusz korlátai közül is — és ez nagyot lendít majd a magyar közgazdaságtudomány helyzetén.

Szecskő Tamás

MARX KÁROLY ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

(Folytatás)

Hatalmas segítséget jelentett *Marx* számára a proletariátus vezetőszerepének felismerésében *Engelsnek* az angliai munkások szomorú sorsáról írt könyvei és cikkei, melyben művészien lefesti a gyári munkásság megrázó nyomorúságát.

Marx cikkeinek forradalmi hangja miatt kénytelen volt társszerzőjével, *Ruge*-val szakítani, aki nem volt következetes forradalmár és féltette vagyonát, hogy anyagilag tönkre megy egy ilyen éles hangú lap miatt. A *Deutsch—Französische Jahrbücher*-nek így csak egyetlen példánya jelent meg.

A szakítást *Ruge*-val enyhítette, hogy 1848 őszén *Engels* tíz napra Párizsba érkezett. Ezalatt beigazolódott, hogy kitűnően megértik egymást. Arra a szilárd elhatározásra jutottak, hogy ezután a legszorosabban együttműködnek. A két fiatalember megszerette egymást és olyan életreszóló barátságot kötöttek, melynek alig akadt párja a világon.

Ugyanezen az őszön zajlott le ennek az időnek egyik legmegrázóbb proletárharca, a sziléziai takácsok felkelése. A forongás a gépek alkalmazása ellen kezdődött és igen véres összeütközéssel járt, míg végül elnyomták. A német proletariátusnak ez volt az első harci cselekménye.

A küzdelem híreit igen nagy figyelemmel kísérték Párizsban. *Heine*, aki több versét *Marx* ösztönzésére írta, egy megrázó költeményében állít emléket a sziléziai takácsok emlékének.

„Perdül az orsó, a rokka kattan,
Szövünk napot, éjt fáradhatatlan,
Ez a gyolcs Germánia szemfödele.
Három nagy átkot szövünk bele.
Szőjük, csak szőjük.

Heine is kimondja tehát, hogy a munkások szövik meg a feudális, porosz, reakciós *Németország* szemfödelét.

Marx Károly nagyjelentőségű cikket írt a felkelésről, melyben ünnepelte a német munkásság első megmozdulását.

A forradalmi mozgalom erősödésével a reakció egyre élesebben támadta a haladó erőket. A porosz kormány követelésére száműzték *Marxot Franciaországból. Brüsszelbe* költözött. Brüsszel olyan államnak volt a fővárosa, amely a polgári demokratizmus példájaként szerepelt tetszelegni, így a legalkalmasabb város volt a nemzetközi összeköttetések megteremtésére, szemben *Párizs* vélt forradalmiságával. Még száműzetése előtt, 1845 őszén írta meg *Marx Engels*-szel együtt *„A szent család”*-ot, amelyben véglegesen elhatárolják magukat a hégeli idealizmustól.

Bírálatot mondanak *Hégel* idealista filozófiai rendszeréről és az ifjú hegeliánusok, elsősorban a *Bauer*-fivérek nézeteitől. *Hegel* szerint az emberiség története az abszolút szellem mozgása az ember pedig csak anyagul szolgál az abszolút szellem mozgása számára. *Bauer* tovább ment, a kritikát nyilvánította abszolút szellemnek, a kritika alatt pedig saját magát értette. Minden történelmi cselekvés a kritikából indul ki. A társadalom átalakítása tehát kritikai agytevékenység. Ez a megállapítás teljesen ellentétes *Marx* nézetével, hogy a proletariátus az az erő, mely a szocialista átalakulás hordozója.

Marx Bauerékkal Fauerbachot állítja szembe, és kifejti, a materialista ismeretelméletet. Hangsúlyozza: a valóság az elsődleges, fogalmat csak arról alkothatunk, ami a valóságban létezik. *Marx* a megismerés elméletét alkalmazza a társadalomra. Rámutat, hogy a történelmi fejlődés alapvető okát az anyagi termelésben kell keresni. *„A szent család”*-ban tehát a történelmi materializmus magvát adja meg. Ugyanakkor materialista módon alkalmazza a dialektikát a társadalom fejlődésére. A kapitalista társadalmat az ellentétek egységének mutatja, a bukását az ellentétek harcából vezeti le.

Brüsszeli száműzetés.

Hathetes *angliai* tanulmányút után *Marx* és *Engels* közös munkába fognak *Brüsszelben*. Mint *Marx* írta: *„Elhatároztuk, hogy közösen kidolgozzuk felfogásunknak a német ideológikus filozófiától való eltérést vagyis, hogy leszámolunk régi filozófiai lelkiismeretünkkel.”* Erre a leszámolásra a két barátot az késztette, hogy *Európában* forradalmi hullám előjelei mutatkoztak. *Marx* és *Engels* német munkásegyletet szervezték. Élénk agitációs és propaganda tevékenységet fejtettek ki a munkások között. Tevékenységük során azonban gyakran találkoztak a munkásmozgalomban elterjedt *„igazi szocializmus”* és *Proudhon* tanaival, amelyek akadályt gördítettek munkájuk elé és sok esetben elvonták a munkásosztály figyelmét az osztályharc fontos kérdésétől. Fontossá vált, hogy tisztázzák új világszemléletüket, leleplezzék a burzsoá kispolgári eszmeáramlatok reakciós jellegét és harci programként meghatározzák a munkásosztály élcsapatának feladatait.

Közösen írott művük a *„Német ideológia”* történelmi materialista világszemléltetüket hirdeti. Ebben *Fauerbachot* túlhaladva, aki az elszigetelt embert tartja a történelem kiindulópontjának, bebizonyítják, az ember lényeges tevékenysége, ami emberré teszi, a termelés. Az ember pedig a termelésben mindig meghatározott társadalmi viszonyok között termel. Tarthatatlan tehát az egyénből való kiindulás. *Marx* és *Engels* a termelés által meghatározott tulajdonviszonyokat tartják a társadalmi fejlődés alapjának.

Marx eddigi munkái filozófiaik voltak. *Proudhon* francia kispolgári közgazdász ellen írta, első közgazdasági művét, a „Filozófia nyomorát”. A műben szemben áll *Proudhonnal*, aki a klasszikusok tanításait elferdítette. *Proudhon* kispolgári módon meg akarja reformálni a kapitalizmust, jó és rossz oldalt akar szétválasztani. Ez nem lehetséges, mert a rosszat csak úgy lehet megszüntetni, ha az egész kapitalizmust megszüntetjük — bizonyítja *Marx*.

Marx fáradhatatlanul dolgozott, hogy a munkásokat felvilágosítsa. Munkásszövetséget szervezett és közgazdasági előadásokat tartott a munkabérről és a tőkéről, megmagyarázta a kizsákmányolást. Az előadások később a *„Bérmunka és tőke”* címmel könyvalakban is megjelentek.

(Folytatjuk.)

Ballai—Tóth—Bocskai

Levél Iván Jánoshoz

Lesújtva, azzal az érzéssel léptél ki a fegyelmi bizottság ajtaján, hogy számodra nincsen hely, hogy pályád kettétört. Hiába akartad bebizonyítani, hogy megváltoztál, hogy már nem vagy a régi, a bukott diák, aki minden mással foglalkozik, csak munkájával nem. Nem sikerült, nem hittek neked. A bizottság előtt mondott szavaid szavak maradtak. Olyan szavak, melyeket már négy fegyelmi tárgyaláson mondtál el. Megváltozom, tanulni akarok, tanulni fogok.

Meddig akar bennünket félrevezetni, a nagy szavakkal megtéveszteni — míg te beszéltél — ezek a gondolatok tükröződtek az arcokon. Akit egyszer félrevezetnek, vigyáz, hogy máskor ne sikerüljön és így volt ez most is. A bizottság nem hitt szavadnak és egyhangúlag javasolta kizárásodat. Amiben nem hittél, ime bekövetkezett, eltávolítottak az egyetemről. Most bizonytalanságban élsz. Keresed, hogy ki volt a hibás — a közösség, melyben éltél nem segített, nem mondta, hogy ezt ne tedd, tanulj, gyere közénk, mi segítünk neked. Nem, azt nem mondhatod. A közösség kért, hogy tanulj, tanácsot adott, segített. S Te ezt mind meg is hallgattad, de sohasem fogadtad meg. A tagozat, mely nem törődött veled, nem érdekelte, hogy te nehezen élsz, nincs ruhád. Nem, ezt sem mondhatod. A tagozat még fegyelmid után is 600 Ft segélyt adott. Akkor talán te vagy a hibás, aki szavakkal akartad elhitetni, hogy nem csalódtak benned, de tettekkel nem.

Lehet, hogy elhatározásod őszinte volt, lehet, hogy most sikerült volna komolyan megváltoznod, én ezt elhiszem, de nem hittek el azok, akik már többször csalódtak benned. És igazuk volt. Most kikerülsz az életbe és dolgozni fogsz. Meggyőződésem, hogy hasznos tagja lehetsz a társadalomnak, ha levetkőzöd azokat a tulajdonságokat, melyek ide juttattak. Ha elhatározásod őszinte volt, akkor sikerülni fog.

(Sz. S.)

Bemutatjuk:

Szikszai Béla tanársegéd elvtársat

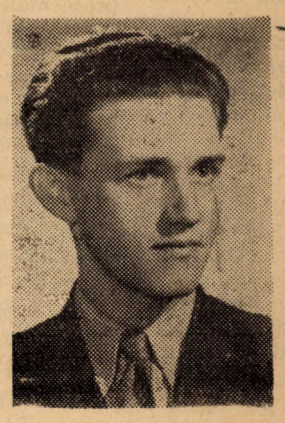

Amint belépek a Népgazdaság Tervezése Tanszékre, éppen telefonál. Már régebben megbeszéltük, hogy riportot csinálok róla. Mosolyogva fordul hozzám:

— Már kezdtem reménykedni, hogy az interjúból nem lesz semmi.

Szerényen megjegyzem, hogy ezen, életében legalább egyszer, mindenkinek át kell esnie. Ő még remél:

— Nézd, vannak, akik inkább alkalmasak erre. Például ott van a...

— De én rólad akarok írni!

— Menjünk át a másik szobába.

(Valószínűleg hallott már az újságírók természetéről és ezért megadta magát. Jólesik ez a kis győzelem.)

Kényelmes karosszékekben foglalunk helyet. Amíg elhelyezkedünk, az a gondolat marcangol, vajon miként tudnám néhány szóval, csak így külsőleg jellemezni. Mint a festő, aki három-négy biztos vonallal készült képet tesz eléd és te megmondod: ez ő.

— Hány éves vagy?

— Huszonöt. Még nem egészen. Írd be, huszonöt.

A kezével nem gesztikulál, csak élénken rakosgatja ide-oda. Néhány perc és felfedezem a nyugtalanságát. Van a természetében valami gyermekes bizonytalanság, mely annyira elüt a professzorok magabiztosságától.

— Mondj valamit az életedről. A gyermekkorodról.

— Az apám lakatos. Még ma is Debrecenben dolgozik. Borzalmas lakásviszonyok közt nőttem fel.

Nem mereng el beszéd közben. Még fiatal ember, túlságosan közel van ahhoz, amiről beszél.

— Közgazdász akartál lenni?

— Soha! Mindig mérnök szerettem volna lenni. Vagy tanár. Magyar történelemszakos tanár. Később a tanárságból is kiábrándultam.

Sem közgazdász, sem tanár nem akart lenni, és most mégis közgazdász és tanársegéd. Ha szabad jósolnom, Szikszai elvtárs még sokra viszi ezen a pályán.

— Hogyan lettél mégis közgazdász?

— Még gimnazista koromban gyakorta dolgoztam a vasútnál. Ott kezdtem gondolkodni, hogy vajon mi irányítja ezt az egész gazdasági életet. Így a közgazdaság mellett döntöttem.

Megmondatott: csodálkozás a bölcsesség kezdete! Ám a csodálkozás, mely Szikszai elvtársat egyetemünkre hozta, nemigen van meg minden hallgatóban és különösen nem a tervezés iránt. Megragadom az alkalmat, hogy ennek okáról érdeklődjem.

A kérdés elhangzott, Szikszai elvtárson még szembetűnőbb a gyermekes nyugtalanság. Nem engem, hanem az ablakot nézi, majd hirtelen elhatározással:

— Nem bánom, megmondom őszintén! A hallgatók úgy érzik, hogy a tanultakat közvetlenül nem tudják felhasználni. Nincs meg a szakma szeretete. (Ahogy ezt mondja, a negatív jellegű kijelentésnek önkéntelenül is pozitív jelleget ad, hogy igenis, lehet szeretni a tervezést és a szemei igazolják ezt.) — Pedig hány végzett közgazdász hálás, hogy tervezést tanult.

Valószínűleg mi is hálásak leszünk, de egyelőre még le kell vizsgáznunk.

— Mit éreztél, amikor először vizsgáztattál?

A felesége válaszol:

— Úgy izgult, mint egy gyerek.

— Ezt ne írd be — int Szikszai elvtárs — de még az is előre megvolt, hogy melyik anyagrészből mit kérdezek. Sokáig még az első vizsgázó nevét is tudtam.

— Hányast kapott?

— Négyest. Erre határozottan emlékszem. De mondom, hogy ezeket ne írd be.

Én mégis beírom. Mindannyiunknak van valami kedves kis rejtegetni valónk, így hát magunk között vagyunk.

— A tantárgyon kívül szeretek a hallgatókkal elbeszélgetni. Érdekel a sorsuk.

— És te mit várs az élettől?

A feleségével összenevetnek. Ezt igazán nem kellett volna kérdeznem, gondolom magamban.

— Fiút! Hat hét múlva fiam lesz. (A tervesek csak ismerik a jövőt!) — De ezt se írd be. A végén még lány lesz és mindenki nevetni fog. Már úgyis mindig ezzel szekálnak.

Előttem ül, hol engem, hol a feleségét nézi, de mindig csak élénken. Sok energiát pazarol. Még csak huszonöt éves, van miből pazarolni. A tervezési jegyzetben ő dolgozta ki a műszaki fejlesztésről és az árak tervezéséről szóló részt. Ősszel a Közgazdaságtudományi Intézetnek is dolgozni fog. Az élettől fiút vár és sikeres tudományos munkát. Itt sem tervez lehetetlent. Friss, élni vágyó rügyeket bont benne az ifjúsága.

Gárdos Andor

NEM MONDTAM IGAZAT

Néhány napja meglátogattam üzememet, ahonnan egyetemre kerültem. Régi ismerőseim érdeklődtek az egyetemi DISZ-munka iránt. Sokszor kérdezgették: — Na, hogy megy nálatok a DISZ-munka, bizonyára jól. Lehet, hogy nem vették észre zavarom, de kissé nehézkesen válaszoltam: — Jól, de mehetne jobban is. Ekkor határoztam el: megnézem közelebbről egyetemünkön ezt a munkát.

Az ipar I/3-ban csodálatos kép tárult elém. DISZ-vezetőségválasztó taggyűlésen vettem részt. A titkár igen érdekesen mondta el a vezetőség beszámolóját. Bírálatát az egyes személyekre mutatva konkrétan adta elő. A fiatalok nagy része ezalatt az „értelmes“ hallgatót játszotta. A gyakori fejbólogatások s a lehunyt szemek bizonyították. Találkoztam azonban az álmosságnak ellentétével is. Szemináriumban például fordított a helyzet, amikor a vezetőség valamilyen megbízást ad a hallgatóknak, olyan lármát csapnak, hogy végül a titkár kénytelen elhallgatni — félreértés ne essék, ez a szerény visszautasítás. Mi ennek az oka? Jó vezetőség — rossz tagság. Helytelen ilyen éles határvonalat húzni. A vezetőség igyekszik jól dolgozni, de rossz a munkamódszere. Helyes dolog a DISZ és a párt szoros kapcsolata, de ennek sokszor torz formái láthatók. Egyes DISZ-vezetők ugyanis olyan rendszert akarnak bevezetni, hogy a munkát kiadják a párttagoknak, hogy azok végezzék el. A párt segítséget ad a DISZ-nek, de ne várják a DISZ-vezetők, hogy helyettük elvégezzék a feladatokat. Nem könnyű az ifjúsággal foglalkozni, de lehet. A DISZ-vezetők a népnevelők segítségével szervezzék meg az aktív politikai és társadalmi munkát. A tagságnak pedig azt javaslom, hogy vessék le a hangoskodó köntösét, az álmosságot és lépjenek a „tettek mezejére“.

Az egyetemi DISZ-szervezet új, nagyszerű feladatokat állít az ifjúság elé. Legfontosabb tehát, hogy a DISZ-vezetőség a tagság aktivitásával bekapcsolódjon ebbe a munkába az ipar első évfolyamán is.

F—J

Bírálat nyomán

A múlt számunkban a Veres Pálné utcai diákotthon lakóinak panaszát közöltük a gázrezsó leszerelésével kapcsolatban. Azóta már a diákotthonban újabb gázrezsót szereltek fel a hallgatók kívánságára. Az eredeti helyéről azért kellett áthelyezni a gázrezsót, mert a betegszoba közelében egészségügyi okok miatt nem maradhatott. Az új helyre felállított rezsó viszont mindenki számára könnyen hozzáférhető, tágas és tiszta helyiségben van.

Példájukat mások is követik

Megjött a tavasz és ezzel együtt megkezdődhetnek a szabadtéri lövészversenyek. Egyetemünkön négy lövészkör működik, amelyek önálló lövészcsapatokként versenyeken is résztvesznek.

A Nyelvi Intézet kezdeményezésére lövészkört alakítottak a tanárok is, persze gyakran járnak edzésekre is. A legszorgalmasabbak a kereskedelmi kar oktatói. Nemrégen a pg. gazd. IV/2. csoport tagjai elhatározták, hogy együttesen belépnek a MÖHOSZ-ba és lövészkört alakítanak. Reméljük, példájukat masok is követik.

Z. I.

Köszönöm...

Ülök a menzán az asztalnál és megdöbbenve tapasztalom, hogy én eszem a leglassabban. A többiek már mind elmentek. Uristen, mi lesz velem a nyári táborban, bizonyára éhen fogok halni.

Gondolataimban tányérok csörömpölése zavar meg. Egy fehérköpenyes elvtársnő szedi a tányérokat az asztaloknál.

Végre én is befejezem az evést, leteszem a villát, az ebéd jólesett. A fehérköpenyes felé fordulok:

— *Köszönöm szépen* — mondom halkan.

Ő rám se hederít. Tovább rakja a villákat, késeket. Megismétlem:

— *Köszönöm... szépen...*

— A fehér köpeny még mindig nem figyel rám. Nem adom fel a játszmát.

— *Köszönöm szépen az ebédet.* — Pont szemben áll velem, körülnéz, látja, hogy nincs senki mellettünk. Végre rámnéz.

— *Tessék?* — kérdezi csodálkozó arccal.

— *Megköszöntem az ebédet, vagy nem szabad?*

Kezében megállnak a tányérok, nem tudja mit tegyen.

— *Nem szabad megköszönni az ebédet?* — szegzem neki a kérdést. Ilyen eseményre nem számított.

— *Nagyon szívesen* — feleli — *egészen zavarba hozott.*

Köszönök és megyek a lépcső felé. Visszanézek és ő még mindig engem néz, gyanakvó szemmel. Azt gondolhatja, valami bajom van.

En egészen másról gondolkodom.

— zk —

20-án érkeznek a csehszlovák fiatalok

Közel 150 csehszlovák fiatal — a Csehszlovák Főiskolások Központi Művészegyüttese énekesei, táncosai, cimbalmosai — izgatottan készülődnek a magyarországi vendégszereplésre.

Egyetemünk kezdeményezésére és meghívására április 20-án este hazánkba érkezik a híres cseh művészegyüttes. Tíznapos itt tartózkodásuk során bemutatkoznak egyetemünk ifjúságának, szerepelnek a rádióban, az ország nagyobb városaiban.

Szeretnénk feledhetetlenné tenni csehszlovák barátaink látogatását — hogy mindig szívesen emlékezzenek vissza ránk. Már jártak hazánkban — s egy sor országban. 1949-ben Budapesten énekeltek, 1950-ben Románia tapsolt az együttesnek. 1951-ben a III. VIT-en szerepeltek hatalmas sikerrel, 1952—53-ban Brnoban és Bratislavában az Állami Fesztiválon első helyre kerültek. 1954-ben ismét Berlin — és most Magyarországra készülődnek.

Nemzetközi műsoruk is figyelemreméltó. Repertoárjukban cseh, francia, lengyel, bolgár, román, magyar, német, szovjet, kanadai, néger, mexikói népdalok szerepelnek. Klasszikus dalokat — Mozart, Bach, Dvorzsák, Smetana műveit — is énekelnek.

Majdnem száz énekes, zenészek, táncosok és 12 tagú cimbalom-zenekar készül a magyarországi vendégszereplésre.

Egyetemünk hívta meg a csehszlovák művészegyüttest — és szeretnénk, ha szabadidejükben, délelőttönkint, vasárnap — felkeresnék egyetemünk hallgatói a vendégeiket, s kisebb csoportokban sétálni mennének, megmutatnák szép fővárosunkat, s elbeszélgetnének.

A mi egyetemünk kultúregyüttese is szorgalmasan gyakorol. Készülődnek. Új táncokat, dalokat tanulnak — hiszen május 3-án a magyar együttes is elindul — Csehszlovákiába.

Kívánjuk, hogy jól sikerüljön ez a kölcsönös csere-látogatás és még szorosabbra fűzze a két nép fiataljai közötti barátságot.

Csehszlovákia

Az egyetemek és főiskolák 270 legjobb hallgatója 12 napos Szovjetunió-beli útja folyamán meglátogatta Kievet, Moszkvát és Leningrádot. Az út költségeinek felét az ifjúsági szervezetek, másik felét a rektorátusok fedezték.

Franciaország

Tizenöt ország egyetemi hallgatóinak tánccsoportjai, zenekarai és színjátszó-együttesei találkoznak Lille-ben április 9—15-ig a IV. nemzetközi egyetemista kulturális fesztiválon.

A TDK országos konferenciáiról

Általános kar

Élénk vita alakult ki a politikai gazdaságtan TDK ülésén is. A jelenlevők Rutz Rózsa „A gyarmati rendszerek válságának elmélyülése, mint a brit birodalom bomlásának egyik tényezője" című dolgozatát beszélték meg.

Bogyó elvtárs a TDK diáktitkára a dolgozat elvi kérdéseivel foglalkozott, majd a gyarmati burzsoázia szerepéről beszélt. Szecskó elvtárs felvetette a dogmatizmus kérdését, majd méltatta a dolgozat érdemeit és néhány helyen kibővítette annak mondanivalóját. Szikra elvtárs visszatért a burzsoázia szerepének kérdésére, majd arról beszélt, hogy a nemzetközi témák vizsgálatánál igen fontos a szóbanforgó országok pénzügyi problémáit is megvizsgálni.

A kérdés érdekességét és a vita élénkségét az mutatja, hogy az oktatók részéről Haász elvtárs, Kádár elvtárs és Káplár elvtárs is többször hozzászólt.

Ipari kar

A Tudományos Diákkör országos konferenciáján vitatták meg Bakonyvári László és Berényi Lász.ó IV. éves iparszakos hallgatók: „A munka társadalmasítása formáinak egyes kérdései a magyar vegyiparban" című dolgozatát. A dolgozat úttörő jellegű volt ezen a területen. Hazánk vegyiparának gazdasági vonatkozású kérdéseiről még igen kevés dokumentáció jelent meg. Ezért nagy jelentőségű. Bakonyvári elvtársék munkája, akik először vegyipari ismeretek megszerzésével, majd pedig gazdasági tudásuk alkalmazásával próbáltak bevezetést adni az említett témába. Egyben utat nyitottak a hasonló tárgyú munkák előtt. A hozzászólásokból kiderült, hogy volt olyan kérdés is a dolgozatban, amely nem a legmélyebben foglalkozott a cím által meghatározott témával. A bírálatokkal gazdagodva saját maguk is jobb munkát tudnak végezni munkájuk során, és az államvizsgákon. Különösen értékessé tette a vitát, hogy megjelentek a tervhivataltól és a vegyipari minisztériumtól is. Mindkét hozzászóló értékelte a dolgozat színvonalát és csodálkozását fejezte ki, hogy itt, az egyetemen, ilyen behatóan kezdtek foglalkozni a magyar vegyiparral. Ugyanakkor felhívták mind a szerzők, mind a hallgatóság figyelmét a dolgozatban megtalálható hibákra és ezek forrására. Az iparkari TDK jó munkáját tükrözi a dolgozat sikere. Bakonyvári és Berényi elvtársak 800 forint jutalmat kaptak.

Pénzügyi tanszék

Délután a pénzügy szak TDK-ülésén Szabó Sándor IV. éves hallgatónak „A pénz forgási sebességének vizsgálata két könnyűipari vállalatnál" című tudományos dolgozatát vitatták meg. Az elnökségben helyet foglaltak Bácskai Tamás elvtárs, a pénzügyi tanszékről, Gordon László, a Magyar Nemzeti Bank ügyvezető igazgatója és Schmidt Ádám, a Közgazdaságtudományi Intézet munkatársa.

A dolgozatot Szabó Sándor felolvasta és ezt követően vita alakult ki, melynek során arra az eredményre jutottak, hogy a pénz forgási sebességének vizsgálatánál alkalmazott mutató helytelen, nem tükrözi teljesen a tényeket. Másfelől pedig a pénz forgási sebességének gazdaságosság szempontjából való vizsgálata helyett — tekintve, hogy ez nem kielégítő — a forgóeszközök forgási sebességét kell vizsgálni. Megállapították, hogy bár Szabó Sándor dolgozata a fentiek alapján nem érte el a kitűzött célt, azonban lelkiismeretes és preciz munkája eredményeképpen kiderült, hogy az eddigi vizsgálat téves úton haladt, s ez feltétlenül pozitívuma a dolgozatnak.

Rossz arány

A Veres Pálné utcai diákotthonban még november végén letört egy mosdókagyló. Ez baj, de ez a legkisebb. A nagyobb hiba az, hogy még nem szereltek helyébe másikat, pedig indokolt lenne. Hiszen az épület szóbanforgó részén mindössze kettő mosdókagyló és ötvenkét hallgató van.

Hiányzol még...

Nekünk, I. éveseknek nincs.

A jegyzetellátó vállalat nem adja ki.

A könyvtárban volt, de mióta a II. félévben megkezdődött a tanulás, az utolsó szálig elfogyott.

Ugyan mi lehet ez?

A második félévre szóló Nagy Tamás jegyzet.

Szeptemberben még volt néhány példány mutatóban, de azóta az „élelmes" hallgatók hazaszállították valamennyit. S azóta? Hiába szeretnénk tanulni, a jegyzetet keressük, keressük, de nem találjuk.

Megdicsérjük...

egyetemünk takarító kollektíváját, lelkes, és jó munkájáért, amelyet azért végeztek, hogy ápri is 4-ére tiszta épü et várja egyetemünk hallgatóit és dolgozóit.

Megvitatjuk a kongresszust

A XX. kongresszus óriási jelentőségére való tekintettel egyetemünk hallgatói a marxizmus—leninizmus, politikai gazdaságtan, népgazdaság tervezése, és egyéb tantárgyak keretében szervezetten is tanulmányozni fogják a kongresszus anyagát. Az egyetem jellegének megfelelően az anyagot három fő témára osztották: Nemzetközi helyzet, Szovjetunió belső helyzete és Pártélet.

Az első, második és harmadik évfolyamokon négy óra előadás és nyolc óra szeminárium lesz. Az előadásokat *N. F. Horosajlov* elvtárs tartja. A negyedik évfolyamon hat óra szeminárium keretében fogják megbeszélni az egyes témaköröket. Célszerű lenne, ha hallgatóink kérdéseiket előre eljuttatnák a marxizmus tanszékhez. Ez különösen a negyedik évfolyamon fontos, mivel ott nem tartanak előadást.

A szemináriumok vitaszemináriumok lesznek, konzultatív jelleggel. Ebből következik, hogy csak akkor érik el a kívánt célt, ha minden hallgató lelkiismeretesen tanulmányozza a marxizmus tanszék hírdetőtábláján megadott irodalmat. Az alapos felkészülés nem okoz nehézséget, mert a kongresszus anyaga már megjelent és könyvtárunkban is megtalálható.

Röviden közöljük az előadások és szemináriumok idő-, illetve témabeosztását.

I. évfolyam.

Első előadás, május 3-án (pg. előadás helyett). Második előadás május 9-én, marxizmus előadás helyett. Szemináriumok: *Nemzetközi helyzet* című témáról *május 7—12 között.* (Marxizmus szemináriumok helyett). *Szovjetunió belső helyzete* című témáról *május 7—12 között.* (Pg. szemináriumok helyett). *Pártélet* című témáról I. rész *május 14—19 között.* (Marxizmus szeminárium helyett). *Pártélet* II. rész. *május 14—19.* (Pg. szeminárium helyett).

II. évfolyam.

Első előadás május 4. (Pg. előadás helyett). Második előadás május 11. (Marxizmus előadás helyett). Szemináriumok: *Nemzetközi helyzetről május 7—12 között.* (Marxizmus helyett). *Szovjetunió belső helyzetéről május 7—12 között.* (Pg. szeminárium helyett). *Pártéletről I. rész május 14—19 között.* (Marxizmus szeminárium helyett). *Pártéletről II. rész május 14—19.* (Pg. szeminárium helyett).

III. évfolyam.

Első előadás április 26. (Terv előadás helyett). Második előadás május 8. (Filozófia előadás helyett). Szemináriumok: *Szovjetunió belső helyzetéről május 7—12 között.* (Tervszeminárium helyett). *Nemzetközi helyzetről május 7—12 között.* (Filozófia szeminárium helyett). *Pártélet I. rész május 14—19.* (Tervszeminárium helyett). *Pártélet II. rész május 14—19.* (Filozófia szeminárium helyett).

IV. évfolyam.

Szemináriumok: az általános és kereskedelmi kar, valamint a statisztika szak részére a *Szovjetunió belső helyzete* című témából április 10-én (a nemzetközi gazdasági és politikai ismeretek helyett). Az általános és kereskedelmi kar, valamint a statisztika szak részére a *nemzetközi helyzet* című témából, április 17-én (nemzetközi gazdasági és politikai ismeretek helyett). *A pártélet* című témából a pénzügy szak részére április 23-án (költségvetés előadás helyett), a pol. gazd. és statisztika szak részére április 25-én (agrárgazdaságtan előadás helyett), a kereskedelmi kar és földrajzszak részére április 29-én.

Az iparszak részére a termelési gyakorlat miatt a következő napokon lesznek a szemináriumok: *Szovjetunió belső helyzete* május 4-én, *nemzetközi helyzet* május 11-én, *pártélet* május 18-án, mindhárom szeminárium 8—10-ig lesz.

A kongresszus anyagának feldolgozását illető részletes tájékoztatást a Marxizmus—leninizmus Tanszék hirdetőtábláján lehet megtekinteni.

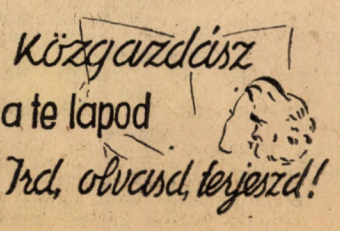

Tarka tudomány

AZ 1956-OS BOLYGÓ

Majmokat és macskákat lőttek el több száz kilométer magasba egy szovjet rakétán. Utazásukról épen, egészségesen tértek vissza. Ami a műbolygót illeti, Pakrovszki professzor bejelentette, hogy a Szovjetunióban valószínűleg még ebben az évben kilövik.

EGYRE TÖBB ENERGIÁT

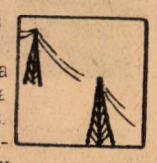

Az új év előestéjén állította szolgálatba a Szovjetunióban a kujbisevi óriás vízierőmű turbináját. Néhány nappal később avatták fel Marcoule-ban az első francia atommáglyát, mely ipari energiát szolgáltat. Egy francia—svájci centrálé, mely a határ két oldalán helyezkedik el, a chamonix-i völgy gleccsereiből származó zuhatagok energiáját fogja hasznosítani. Az áramot a két ország által szállított vízmennyiség arányában osztják majd el.

A TRIBOLITOK FELTÁMADÁSA

Egy heves vihar után, mely tóvá alakította át Kalifornia egyik sivatagi vidékét, a vihar helyén különös állatok szaporodtak el, melyek a tribolitokhoz, a régebbi geológiai korok ásatag rákjaihoz hasonlítottak. Néhány tudós azon gondolkozik, vajon nem az állatok tojásai maradtak-e érintetlenül 450 millió évig a sivatagban?

KÖZELEBB A NAPHOZ

Az amerikai légihaderő egyik lövedékére szerelt készülékkel 90 km-es magasságból lefényképezték a Nap színképét. Ilyen magasságban a nap még sok olyan sugarat tartalmaz, melyeket légkörünk elnyel és így nem jutnak el a Föld felszínére.

Kü ker. szak III. éves francia szakos hallgatói

A tematika...

Államvizsga tematika! Minden negyedéves szíve dobban egyet és csillogó szemmel kérdezi: *„lehet már kapni?* Mint hideg zuhany, úgy éri a válasz: *„nem, még nem, talán a jövő héten!"* Ezt hallják február óta.

Persze vannak tanszékek, amelyek már kiadták a programot. Ez főleg azoknál a tantárgyaknál fordul elő, ahol még mindig folyamatosan tanulják az anyagot. Ilyen például a nemzetközi kereskedelem kérdései, vagy a közgazdasági elméletek tantárgya.

De még mindig nem jelent meg politikai gazdaságtanból, marxizmusból, ami pedig az egész évfolyam számára már nagyon kellene.

A marxizmus tematikát az *Oktatásügyi Minisztérium* még nem adta ki, mert a XX. kongresszus anyaga is benne lesz a programban, s ezt most dolgozzák fel.

Politikai gazdaságtanból a tematika most van nyomdában. Két hete készült el az anyag korrektúrája. Joggal kérdezhetjük, hogy miért csak most, és miért nem már három hónapja. Annál is inkább jogos a kérdés, mert volt az *Egyetemi Tanácsnak* egy határozata, mely szerint február hónapban a hallgatókhoz el kell juttatni az államvizsga programjat. A tanszék erre azt válaszolja *„átdolgozzuk az egész anyagot, a XX. kongresszus útmutatásait felhasználjuk, s főleg bővebb és jobb tematikát kapnak a hallgatók a tavalyinál.* Ez tényleg nagyon örvendetes dolog, de a negyedévesek már valahogy úgy vannak: örülnének egy régi rossznak is, csak lenne. Persze átdolgozni is lehetett volna már decemberben, vagy esetleg korábban, s a XX. kongresszus útmutatása, ha nem is lett volna benne, nem okozott volna különösebb nehézséget, mert azt az előkészítőn is el tudták volna mondani a hallgatóknak. Véleményünk szerint itt a tanszék követte el a hibát.

És miért még csak most van nyomdában a bel-kereskedelem és statisztikusok programja is? Ott is a XX. kongresszus útmutatásaira vártak?"

Jó lenne, ha a tanszékek megszívlelnék, hogy az Egyetemi Tanács határozatai kötelezőek a tanszékek részére, és azért hozta őket, hogy a hallgatók tanulmányi munkáját segítse. A határozatoknak az a tulajdonságuk van, hogy végre kell őket hajtani. Ebben az esetben sajnos igen késve történik meg. Pedig igen jól tudják a tanszékek, hogy a határidők betartása fontos és kötelező. Legalább is így tanítják. *Jó lenne, ha a jövőben ilyenkor alkalmaznák azt, amit oly sokat hangoztatnak, az elmeletet a gyakorlattal kell összekapcsolni.*

VÁRATLAN VENDÉG

Nemrégen a II. évf. egyik általános-statisztika előadásra „kedves vendég"-ként látogatott be egy kutya. Minden gátlás nélkül sétált végig az előadótermen és komoly ábrázattal ballagott fel a katedrára. Köves elvtárs feltalálta magát e furcsa helyzetben és mosolyogva jegyezte meg:

— *Most már senki sem mondhatja, hogy a kutyát sem érdekli a statisztika.*

SZÉLJEGYZET

— Fiatalok vagy öregek? —

Csütörtökön, 28-án a DISZ Petőfi-kö rendezésében a Kossuth Klubban ankétot tartottak „Fiatal közgazdaszok és az ú ötéves terv" címmel. Egyetemünket két tanársegéd és két hallgató képviselte.

Magától adódik a kérdés: nem vagyunk talán fiatalok? És a felelet is: úgy látszik, tényleg nem! Nem a kérdés biológiai értelmében, hiszen anyagcserénk tökéletes, se tjeink elhasználatlanok és napról napra frissen regenerálódnak, hanem szellemi értelemben. Hiányzik valami. A kor avén gyermek csak testben gyermek, hiányzik belőle a játékos kedv, a pajkosság; bennünk az nincs meg, ami az ifjúságot ifjúsággá teszi: a mozgékonyság, a lendület, a leikesedés. Hiányuk egy szóba foglalható: közöny.

Kérjük mondjanak okait? Önszeretetünknek tökéletesen eleget téve sem okolhatjuk kizárólag a politikai hibáknak a felsőoktatási rendszerben megnyilvánuló jeleit. Nagyrészt magunk vagyunk felelősek, és mind addig azok is leszünk míg önkritikánk „mea culpá"-zás marad anélkül, hogy tennénk egy lépést is a kátyúból kifelé.

Az ifjúságra az a jellemző, hogy szereti a szépet és az érdekeset. Mi ezt nagyobbrészt felületesen és hiva ásunkon kívül keressük. Ott viszont nem vesszük észre, ahol tényleg jelen van, a politikai és gazdasági életben. Egy kerületi tanácsnál, vállalati tervosztály íróasztala mögött, vagy elméleti munkaterületen. A görögök szerint Geából, a Földanyából eredt minden mozgás és élet. Mi a gazdasági életet tanulmányozzuk, amely szintén Gea; belőle ered minden társadalmi mozgás. És — lehet, hogy elfogult vagyok — a társadalom mozgásai sokszor érdekesebbek, mint a természet állandó, tarka változásai.

A gazdasági élet nek még a törvényei is változnak termelési módonként, míg a természettudományos törvények változatlanok, változásaik látszatát csak az kelti, hogy egyre jobban megismerjük őket. Ebből viszont az következik, hogy egy új közgazdász és egy régi közt nagyobb a különbség, mint egy új mérnök és egy régi között.

Nekünk új közgazdászoknak kell lennünk, de érezniünk kell azt is, hogy ebben a megállapításban a „közgazdász" szón legalább annyi hangsúly van, mint jelzőjén, az „új"-on.

Szecskó Tamás.

Válasz a „jóbarátnak"

A Közgazdász március 28-i számában megjelent írásodból rögtön ráismertünk csoporttársunkra, s mi ki is írjuk a nevét: Tilinger László.

Ő az, aki mindig ott van az előadáson, figyelmesen jegyez, s ő valósította meg az első félévben, az egyik pénzügyes csoport kezdeményezésére a szemináriumok együtt-ülését.

A cikket olvasva először örültünk, hogy bírálod, mert a jó kritika elősegíti mindenki munkáját, s különösen a vezetőknek van rá szükségük.

Annál károsabb, ha felszínes megállapításaidat veted papírra. Nem gondolsz arra, hogy azzal egy ember munkakedvét veszed el?

Mivel csoporttársai vagyunk, elég jól ismerjük. Nem gondolod, hogy hiányos ismereteidet mi kibővíthettük volna? A látszatból nem lehet ítélni. Ha Tilinger nem is ül mindig együtt a csoporttal, az nem jelenti, hogy elszakadt tőlünk. Baráti kapcsolat alakult ki közte és a csoport között. Ismeri az egyének problémáit, velük érez és segít, ha tud.

Nem értünk egyet veled abban sem, amint írod „... többéves eddigi sikertelen munkádnak nem a legjobb medrű folytatása volt, amit tettél..." Ismerted Tilinger eddigi munkáját? Vagy beszéltél olyannal, aki ismerte? Ha nem akkor mire építed azt az állitásodat?

Mi beszéltünk azokkal, akik régebből ismerték. Az eddigi munkája nem hagyott kifogásolni valót maga után. Gondolod, hogy a kitüntetéseket, dicséreteket a semmiért kapta?

Itt az egyetemen az Ált-kar I. évfolyamán a DISZ-titkári teendőket látta el, s nyilván jól, mert most ismét megválasztottuk a DISZ végrehajtó bizottságába.

Azt elismerjük, hogy nem mindig használja a baráti hangot, hanem néha erélyesebb.

A jövőben kérünk, hogy mielőtt bíráló tollat vennél kezedbe, gondold át még egyszer, mit írsz. Ha valakit nem ismersz, inkább ne bíráld, mint hogy bírálatoddal az ellenkező hatást érd el.

Szeretnénk, ha válaszolnál, mi indított erre a bírálatra.

I. ált. szak.

Válasz az I/ált

Tilinger elvtárs eddigi munk járól és ennek eredményes vo táról már a cikk megírása elő is tudomásom volt. A válaszba melyet írtatok, kifogásoljátok hogy nem beszéltem veletek. Igazatok van, az egész csoportta nem beszéltem, de ebben az évben már többször váltottam szó

Hibaigazítás

Az említett cikkbe sajtóhiba került. A helyes szöveg: „... többéves eddig sikertelen munkának nem a legjobbmedrű folytatása volt, amit tettél."

A kék tréningruhás szarka

Külsőre éppen olyan, mint bármelyik egyetemista. Dús, barna, hátrafésült haja, kissé szegletes, csontos, markáns arca van. Jóságos szemei mosolygósak. Kissé fennhéjázó és gúnyoros. Bő mellkasán visszahajló, zipzáras, magasnyakú, búzakék tréningfelső feszül.

Nem negyedéves, mert azokat ismerem, talán harmad, vagy második évfolyamos.

Leülni is ugyanúgy ül le, mint te, nem hangos, jegyét szó nélkül kiteszi az asztalfőre. Vár.

Azt hinnéd, hogy egészen rendes pofa. Barátai, az egyik szintén világoskék ruhás, a másik barna bársonykabátos, a harmadik barna nyakkendős, a nyakkendőjén kevesztbe ismeretlen dallamú kotát festett a jó kedélyű textilfestő, egy zöld bőrkabátos és egy világoskék kardigános kislány (a bőrkabátos lehet menyasszony is, mert balkezén jeggyűrű csillog), mellette ülnek.

Pedig a kék tréningruhás szarka nem egyszerűen ül és vár, hanem árgus szemekkel lesi és stikál! Mondhatnám körülnéz, szaglászik, „skubizza" a terepet és mint madárrokona a fényeskének, neki is megakad minden elhagyott holmi a szemén. Alkalmat les, úgy ám, alkalmat!...

A leveses kislány kiönti a levest. Ő megeszi. És megeszi kottanyakkendős barátja fél levesét is. Eddig még rendes ember. De most ébredezik benne a „szarka". Minden látó szemével felfogja azt a mozdulatot, amivel a leveses kislány teszi le a következő asztalra a tálcát, hogy vendég híján kenyeret és evőeszközt készítsen elő. S a szarka tudja mit kell tennie.

Először kék kabátos barátjának önt, majd még egyszer. Sandán körülnéz, tekintével flegmán végigsöpri a terepet Nem vették észre Ekkor a bársonykabátosnak is tölt és magának is Környezete előtt feltűnően, vagánybüszkeséggel, a menza közegek előtt rejtve. A szemközt ülőnek is hoz eggyel, s közben hangosan azzal büszkélkedik, hogy a múltkor hárman ettek meg egy egész tálcával! A többiek nevetik. Senki sem szól rá, senki sem ítéli el. Csak a kottanyakkendős tiltakozik. Ő nem kér.

Nem ítélik el, mert valószínűleg még nem hagyták elől pénztárcájukat és most sem az övékből, hanem a közösségéből csippentett. „Korrigálja az elosztást!" Nem elég, ami neki jutott, vagy másnak, elvégre ő mégsem olyan ember, mint te!

Hát, kedves zöld kabátos, kék kardigános kislány, kottanyakkendős elvtárs, olyan nevetnivaló ez?...

G. S.

A Fővárosi Nagycirkuszban

Nem volt időm, hogy megmagyarázzam, a Közgazdász nem nagy lap, és elég ha egy artistával beszélek, felteszem a szokásos riportkérdéseket: (Hogyan lett légtornász, mi volt életének legveszélyesebb pillanata, mutatvány közben stb.) De hogy az egész társulatot bemutassák és több mint félórát feltartsam vendégművészeinket a bemutatóra való felkészülésben, azt magam sem kívántam.

Az egész cirkusz tele van a készülődés zajával: kopácsolás, sürgés-forgás mindenhol. Kit lehet itt megszólítani, mindenki dolgozik.

A porond felől a plakátról ismert arc közeledik felém. A Fedoszov ugrócsoport egyik tagja. Elmondja, hogy a szovjet akrobaták a magyar—szovjet artistacsere keretében lépnek fel hazánkban, nem egységes társulat, hanem a különböző nemzetiségek cirkuszainak válogatott mutatványait állították egy műsorba.

Az arrahaladó Iván Rubant Fedoszov elvtárs kéri meg, hogy mint a cirkusz legkiemelkedőbb produkciójának főszereplője, mondjon néhány szót magáról mutatványairól, állatairól. Iván Ruban bányász volt. Arra a kérdésre, hogy minek a hatására cserélte fel a fejtővájatot a rivaldával, mosolyogva azt válaszolja:

— *Már fiatal koromban szórakoztam állatok betanításával és ez később szenvedélyemmé vált. Az első szerződést heroikus küzdelem árán erőszakolták rám.*

Mutatványában egészen fiatal medvék és oroszlánok lépnek fel együtt. Kezén vad karmolás nyoma húzódik. A napokban kapta egyik „szelídített állatjától". Fellépése minden alkalommal életveszéllyel jár.

Elbeszélése nemcsak minket érdekel, oda sereglettek a többi artisták, a három csinos orosz lány: a Koch-nővérek, Berman, a bohóc, a műszaki alkalmazottak, a dagesztán nemzetiségű lovasakrobaták, akiket a délelőtti próbákon nagy lelkesedéssel tapsolt meg a cirkusz személyzete. A tolmács izzadásának a cirkuszigazgató vetett véget, aki a díszbevonulás próbájára hívta a végre együttlevő artistákat a porondra. De nem feledkezett meg a figyelmességről; jó szórakozást kívánt a Közgazdász olvasóinak a Szovjet Állami Cirkuszban.

Pogány Péter

A daloló jurányisok

Áldott légy, középiskola! Nem öregszel meg soha, és megfitalítod a hozzád visszatérőket, — hacsak látogatóba jönnek is. S nem kell beljebb lépni itt, a Jurányi utcai Belkereskedelmi Technikumban sem a lépcsőháznál ahhoz, hogy megérezzük: ez nem egyetem és nem hivatal... Talán kozmikus finomságú emlékek kezdenek mocorogni bennünk, talán a levegőben van valami, ami felriaszt, mint az órára szóló csengetés.

De már nem váratlan, hogy mikor beljebb lépsz, mosolygó cerberuszok fogadnak ma, március 22-én délután, és barátságosan felszólítanak, hogy kövesd őket. A ruhatárba vezetnek, utána pedig a negyedik emeletre, a tornaterembe.

A barna bordásfalak közt, a félrehúzott gyűrűk alatt kettesével, négyesével összetólt kis, iskolai asztalok. A fehér abroszon szendvicses tálak és tea, az asztalok körül pedig a vendéglátók: az iskola énekkarának tagjai és a vendégek: vagy tizenöten az Állami Népi Együttes énekkarából.

„Közreműködik a Jurányi utcai technikum énekkara" — jelentette be immár négyszer az utóbbi másfél évben a rádió bemondója a hallgatóknak, — hol a „Daltanulás", hol egyéb műsorszámok előtt. És felhangzott a Lépést szaporázz, vagy Kodály dalai, vagy Marenzio, Cherubini, Szentkúti madrigáljai...

— Most éppen egy Bartók-művet próbálunk. „Ne menj el" a címe, az első Bartók-mű műsorunkban, — magyarázza az énekkar vezetője, dr. Simonyi Irma. — Egyébként erősen készülődünk az áprilisi harmadik országos békeversenyre. Éspedig reményteljesen készülődnek s erre megvan minden okuk: már 1954-ben is jól szerepelt a kórus ezen a versenyen, tavaly pedig 18 iskola között második lett. S Varga Károly, az énekkar művészeti vezetője és „szaktanácsadója" — különben a rádió ifjúsági osztályának munkatársa — azóta is igen sok figyelemmel javítgatja a 65 lány torokmunkáját.

De „tapasztalatcserélnek" is a lelkes énekesek, mert szebben akarnak énekelni és tudni akarják, hogy *mit énekelnek?* Ezért hívták meg az idei tanévben Bárdos Lajost, Forrai Miklóst, a Budapesti Kórust — egy-egy ugyanilyen *teadélutánra,* mint ez a mostani. (Háziasszonyi és szakmai gyakorlatok is számukra ezek a örömtős, hangulatos találkozások, hiszen háziasszonyok is lesznek — és többen közülük, könnyen lehet, a vendéglátóiparban fognak dolgozni.)

Nem az egyetlen forma azonban a lányok kulturájának, ismereteinek elmélyítésére ezek az énekkari összejövetelek, amelyekre mindig meghívják az iskolának egy-egy osztályát is most például a IV/c-t: öt szaktárgyi- és egyéb szakkör működik, amelyek közül a magyar irodalmi, illetve a könyvviteli szakkör a leglátogatottabbak és legeredményesebbek. Multkor például a magyar irodalmi szakkör Vörösmarty-emlékülésére mintegy százan mentek el, vagyis több, mint háromszor annyian, mint amennyi a szakkör „hivatalos" létszáma.

„A lányok nem kellenek a szellemeknek, ezért a kisfiúk fejebúbjára gyakran copfocskát kötnek, hogy a szellemek összetévesszék őket a lányokkal" — magyarázzák a vendégek, kínai útjuk emlékeit idézgetve, — de a lányok kérdései hamarosan praktikusabb irányban terelik a témát: a kínai konyha „megérdemelt világelsőségéről", a párizsi frizurákról, szoknyákról és persze szakmai kérdésekről. Szegvári Mária zongorázott, majd szavalatok következtek mindkét részről...

Este nyolc óra. A vendégek már a földszinten járnak s a negyedik emeletről, a maradék szendvicseket be- és a papírokat eltakarító lányok átszellemült, zümmögő kórusa hallatszik: „A két szemét még most is látom..."

„A tizenhét évesek, Áldott légy, középiskola!

Egy jól sikerült klubdélután

Egyetemünk szervezete márciusban klubdélutánt rendezett a magyar—szovjet baráti hónap alkalmából. A színvonalas és jól összeállított műsorból kiemelkedett a III/4. ipar-csoport szovjet népdalaival és *Krecsl János* „Orosz fantázia" című harmonikaszólójával. József Attila: „Aki szegény, az a legszegényebb" című versét *Antal Endre* magyarul, ugyanezt a verset *Soós Péter* hallgatónk oroszul szavalta el, nagy tetszést aratva. Hatalmas vastaps csattant fel, amikor *Papp László,* egyetemünk volt hallgatója, az Írószövetség DISZ-titkára saját verseit adta elő. A legnagyobb élményt Szinetár Miklósnak, a Fővárosi Operettszínház rendezőjének Szovjetunióban tett útjáról szóló beszámolója jelentette.

Lehetne tovább sorolni a műsorszámokat, amelyek mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy ez a klubdélután meghitté, kedvessé váljon a megjelenteknek. A legnagyobb szerepe ebben a Nyelvi Intézet kollektívájának, és különösen Verbényi László elvtársnak volt. Ezúton mondunk köszönetet nekik és a szereplőknek a jól sikerült kultúrdélutánért. Reméljük, máskor is rendezni fognak még, s akkor majd már nemcsak a hallgatók, hanem a tanszékek is nagyobb érdeklődést tanúsítanak a kulturális rendezvények iránt.

—a—a.

A szavalóverseny eredménye

Március 30-án kultúrosztályunk rendezésében került sor az egyetemi szavalóverseny döntőjére.

A versenyen hallgatóink kiváló felkészültségről, mély átérző képességről, jó hangszínezésről tettek tanúságot. Egyetlen hiba általában a szöveghűségben mutatkozott.

A verseny igen szoros küzdelmet hozott. A helyezetteket csak minimális különbség választotta el egymástól.

A verseny végeredménye: 1. *Udvari László,* III. pénzügy. szak., 2. *Káró Éva* I. ált. szak., 3—4. *Kövi Edit* I. kül. ker. szak., 3—4. *Antal Endre* II. kül. ker. szak.

Udvari László, a verseny győztese Petőfi: „Apostol"-ból egy részletet, Ady: Grófi szérűnk című költeményét szavalta.

Káró Éva József Attila: Kései sirató és Tóth Árpád: A herceg című költeményét adta elő.

Kövi Edit: József Attila: Óda és Villon: A levél című költeményét szavalta.

Antal Endre: Vörösmarty: Szózat és Arany János: Wallesi bárdok című költeményével nyerte meg a hallgatók tetszését.

Kultúrosztály

Hírek

Régi vágyuk teljesült a Veres Pálné utcai diákotthon lakóinak: csinos függönyökkel látták el az utcai szobák ablakait. A 24 ablak felfüggönyzése 2380 forintba került. Értesülésünk szerint az év folyamán az otthon minden szobája kap függönyöket.

*

Az egyetem színjátszói a tervek szerint április 20—30 között részleteket mutatnak be Kisfaludy Károly: Fösvény című színművéből. A szerepeket Rátkai Mária, Forró Lajos, Thomandl Ernő, Andrasovszky György, Tóth László, Emberi László, Káró Éva, Réti Mária alakítják.

*

Az általános kari DISZ-alapszervezet az alapszervezeti kultúrfelelősök között kulturális versenyt szervezett. A verseny március 26-tól április 30-ig tart. A verseny végeredményéről a Közgazdász is hírt ad majd. A jó eredményt elérő csoportokat és kultúrfelelősöket jutalmazni fogják.

*

Márton Tibor IV. belker. szakos hallgató, az egyetemi MÖHOSZ-elnök részt vett a felszabadulási motoros csillagtúrán, s összesen 570 km-t repült.

*

A IV. éves gazdaságföldrajz szakos hallgatók egyhetes tanulmányútra mentek az Északi Középhegység vidékére.

*

A II. éves belker. szakos hallgatók üzemlátogatáson voltak a Csemege és Édesipari Vállalatnál. Rendes viselkedésükert a gyár dolgozói selejttel, (csokoládé és nápolyi) vendégelték meg őket.

*

A felszabadulási ünnepségen Bakonyvári László, Berényi László, Guba László, Putz Róza, Szigeti Endre és Zoltai Imre elvtársak a TDK keretében végzett munkájukért és megtartott előadásaikért egyenkint 400—600 forintos pénzjutalomban részesültek.

★

Forintos Győző sakkmester, egyetemünk harmadéves hallgatója Prágában vendégszerepelt, ahol részt vett egy nemzetközi mesterversenyen. A versenyen tíz csehszlovák mester mellett egy osztrák, egy német, egy lengyel és egy magyar versenyző vett részt.

Az erős mezőnyre való tekintettel, feltétlenül sikernek kell tekinteni, hogy *Forintos Győző* — aki most először vett részt nemzetközi mesterversenyen — a második helyen végzett, megelőzve egyebek között két nemzetközi mestert, *Sajtárt* és *Zitát,* valamint a tavalyi lengyel bajnokot, *Gramekét.* A versenyt egyébként a csehszlovák *Fichtl* nyerte.

Forintos Győző az elmult években elért eredményeivel (lyoni főiskolai világbajnokság, Bp. Vörös Lobogó-verseny megnyerése, a prágai mesterverseny) a magyar sakkozás élvonalába emelkedett. Reméljük, hogy sikeres szereplése tovább folytatódik a napokban megrendezésre kerülő főiskolai csapatbajnokságon, Upsalában (Svédország), ahol mint a magyar válogatott tagja vesz részt.

*

A diákotthonok április 4-e tiszteletére hirdetett szobatisztasági versenyének értékelése lapzárta után történt. Az eredményről a következő számunkban adunk hírt.

★

Az egyetemi DISZ-végrehajtóbizottság április 15-én az árvíz- és földrengéskárosultak megsegítésére Taksonyban rohammunkát szervez. Jelentkezni lehet a DISZ-titkároknál.

KÖZGAZDÁSZ
A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.
Szerkeszti: a szerkesztőbizottság.
Felelős szerkesztő: Káplár József
Szerkesztőség:
Budapest, IX., Dimitrov tér 8. I. emelet 111.
Telefon: 186—850/197-es mellék
Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat, Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 3.
Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd u. 6
Felelős vezető: Kulcsár Mihály.

EJNYE—BEJNYE

Nem először — de reméljük most utoljára — fordult elő, hogy az ösztöndíjfizetés kifírt időpontjára a pénz nem érkezett meg. Ez különösen a gyakorlaton levő ipar- és tanárszakos hallgatókat érintette kellemetlenül, akik csak ezért jöttek be az egyetemre.

Igen sokan kérnek segélyt a dékáni hivataloktól, főleg ballonkabátra. Sok köztük a IV. éves, akik pedig néhány hónap múlva keresni fognak. Nem szabadna megfelejtkezni arról, hogy a segélyalapot nagy, vagy rendkívüli nehézségek, — betegség, szülés, elemi csapás stb., — leküzdésére létesítették. Ne vegyük el a pénzt az igazán rászorulóktól.

Pccc̊ó, vagy inkább cupp-cupp, majd mély sóhaj. Na, nem az eső csöpög be, moziban nem vagyunk, ahol a film vásznán végre egymásra talált egy fiú és lány. A III-as előadóban vagyunk, filozófia-előadáson. Hátranézünk. Még mindig pihegnek a boldogságtól. Farkasszemet néznek és mosolyognak. Nem akarnak tudomást venni a külvilágról. Hiába, már hivatalosan tavasz van.

Igazán örülünk, hogy szeretik egymást, és nem vagyunk irigyek. Sőt, minden orvosi tanács ellenére, mi is csókolózunk, de bennünket valahogy zavart volna a sok jelenlévő. Mert ugyebár a szerelemnél csak a házasságkötő-teremben kívánatosak a tanúk. Azt ajánljuk az illetékeseknek, várják meg inkább a holdvilágos estéket.

Kilián György emlékverseny

Egyetemünk válogatott csapatának egy elmaradt mérkőzése volt az őszről az **Orvosi Egyetem** csapata ellen. Harmincadikán délután került sor az összecsapásra igazi, gyönyörű, meleg, tavaszi futballidőben. Már a mérkőzés elején kiderült, hogy az ellenfél jobb erőben van, de a mi csapatunk játéka csiszoltabb, ésszerűbb volt. A csatársorok kölcsönösen sok helyzetet kihagytak. A félidő gól nélkül telt el.

A szünet után mintegy húsz percig át sem jött az ellenfél a mi térfelünkre, s ezalatt két gólt értünk el: mindegyiket **Molnár** lőtte. Ettől kezdve túlságosan magabiztosan játszottunk, s a befejezés előtt tíz perccel az ellenfél szépített. Az eredmény már nem változott: 2:1 (0:0) javunkra.

A csapatban kiemelkedő teljesítmény nem volt, mindenki elfogadhatóan játszott, de a közelgő mérkőzések miatt az erőnléten feltétlenül javítani kell.

HÁZIBAJNOKSÁG

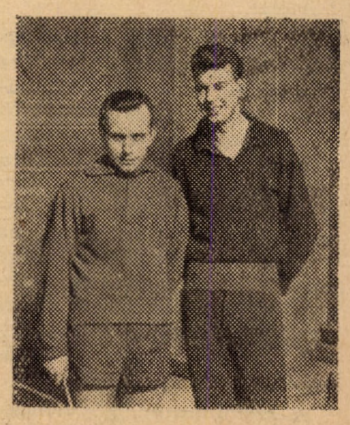

A házibajnokság két résztvevője.

Az asztalitenisz sportnak egyetemünkön hagyományai vannak. Igaz, hogy most csapatunk nincsen (!), de nagy érdeklődés kísérte az egyéni házibajnokságot, melyre március 29-én került sor.

A versenyen 24-en indultak és az első hat körmérkőzéssel döntötte el a helyezések sorsát. A selejtezők során meglepetés volt **Ilovits** kiesése és **Varga Z.** nehéz győzelme **Brelovszky** ellen. A döntők érdekes mérkőzéseket hoztak. Nagyon jó játék volt **Varga Z.—Fakász** és **Varga Z.—Varga M** mérkőzése.

Végeredményben **Varga Z.** veretlenül első lett. Meglepetésnek számít **Fakász** és **Varga M.** jó helyezése, valamint **Galgóczi** gyengébb szereplése.

1. Varga Z, 2. Fakász, 3. Varga M., 4. Sidó, 5. Galgóczi, 6. Léber

SPORTHÍREK

Egyetemek közötti Kilián György-emlékverseny.

Kosárlabda: III. 29. Közgazd. Egy.—Állatorvosok (20:20) 40:42.

Legközelebbi mérkőzések:

Labdarúgás: IV. 13. du. 4 órakor Bölcsészek (Haladás, edzőpálya).

Kosárlabda: IV. 13. este 7 órakor Mezőgép (Szentkirályi utcai tornacsarnok).

Röplabda: IV. 11. du. 5 órakor Építőipari Egy. (Műszaki Egyetem pályáján).

TSB bajnokságában szereplő csapatok.

Kosárlabda:
Női: III. 31. KG Haladás—Haladás Kertészek 32:46.
Férfi: IV. 1. KG Haladás—Haladás TF III. (nem jelent meg) pont.
Férfi I.: IV. 1. KG Haladás—Vi Nemzeti Bank (20:19) 56:46. pont.
Labdarúgás:
IV. 1.: KG Haladás—1. sz. Szer szám (0:0) 2:3.
Kézilabda
IV. 1.: KG Haladás—Vasas D namo (nem jelent meg) 2 pont.

Bárhol jársz, beszélnek róla

Szinte már szokássá vált, bárhol jársz, mindenhol beszélnek róla, hol jót, legtöbbször rosszat.

Nem nehéz kitalálni, a menzáról van szó. Népszerűsége határtalan, szinte felér a magyar labdarúgáséval. Most nem erről akarok beszélni, hanem egy sokkal kézzelfoghatóbb dologról, a tisztaságról. Van-e a menzán tisztaság. Van is, nincs is. Tudjuk, nem könnyű dolog sietős ebédelőket gyorsan ellátni, s ez sokszor a tisztaság rovására megy. Előfordul, hogy egy előző korszak ebédlői által hátrahagyott, néhány kevésbé értékes és kívánatos leletet találunk magunk előtt az asztalon. *Az asztalterítőn is találhatók olykor olyan foltok, melyeket nemigen eredetileg mintáztak belé. Kanalak, villák zsírosak, ragadnak, sokan kénytelenek a terítő szélébe törölni.* Nem ártana, ha tisztább törlőruhával törölnék meg őket.

Szinte egyedülálló és sajátos probléma a pohárkérdés. Azt gondolhatnánk, talán valami újításról, vagy tudományos kísérletről van szó. A poharak nagy része törött, repedezett. Hogy mi benne az ésszerű, nehéz kitalálni, hogy hogyan repedeztek, töredeztek össze, nem annyira. Még ha a letört kis üvegdarabokból új poharakat is csinálnak, még így is kevés, s ezek is gyakran kétes színűek.

Még egyet, habár ez nem egészen a tisztasághoz tartozik. Nem mindenki ebédel egyforma gyorsan, s kellemetlen az, ha körülállják a kiszolgálók, sőt néha a repetásoló hogy elvtárs, eszik még a kenyeréből, iszik még a poharából, szinte kiveszik a kezéből az evőeszközt.

Félreértés ne essék, mi megértjük a menza dolgozóinak nehéz munkáját, nem tiltakozunk az ellen, ha néha szénaszalmaszál van a levesben, a káposztában, a mi feneketlen étvágyunk nem nagyon ad okot ilyesmire, de úgy hisszük, nem megoldhatatlanok ezek a problémák.

H. Gy.

ROVÁS

Linter Emil, a belker. II. csoport hallgatója harminc órát mulasztott igazolatlan. Ezért dékáni megrovásban, egyhavi időtartamra száz forint ösztöndíjcsökkentésben részesült.

Tizenhétórás igazolatlan hiányzásáért ugyancsak dékáni megrovásban részesült Vár László, a pénzügy II/2-es szeminárium hallgatója.

Reméljük, ez a figyelmeztetés nekik és másoknak szolgál, és ígéretükhöz hűen ezután becsülettel helyt állnak.